

Atsekamumas

Kaip jis gali jums
padėti?

Kuo gali
padėti GS1?

**Atsekamumas
padeda atsakyti į
daugelį klausimų**

Kas yra atsekamumas?

Įmonių vadovams nuolat reikia žinoti atsakymus į eilę klausimų: Ar šioje siuntoje yra tai, ką mes užsakėme? Ar optimizuotas fizinis mano prekių judėjimas? Ar turėsiu reikalingą informaciją, reikalingą prekių susigrąžinimui ar pašalinimui iš rinkos?

Gydytojai ir slaugytojai ligoninėse bei kitose pacientų priežiūros įstaigose privalo užtikrinti, kad tinkamas pacientas gautų tinkamus vaistus ir gydymą.

Vartotojams, tiek apsiperkant, tiek ir namie, kyla klausimas: ar maisto produktai yra saugūs, ar jų sudėtis atitinka užrašus ant pakuotės?

Skirtingų religinių įsitikinimų žmonės nori būti tikri, kad jų perkami maisto produktai buvo paruošti deramai, atsižvelgiant į jų tikėjimo reikalavimus.

Atsekamumas padeda atsakyti į šiuos ir daugelį kitų klausimų.

Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Europos Sąjungoje bei kai kuriose Lotynų Amerikos, Azijos ir Afrikos šalyse tam tikros atsekamumo formos tam tikruose sektoriuose yra teisiškai reglamentuojamos. Tačiau greta privalomo atsekamumo, vis daugiau pramonės šakų savanoriškai diegia atsekamumo programas, siekdamos padidinti efektyvumą, prekių ženklų apsaugą ir užtikrinti maisto produktų, vaistų, medicinos prietaisų ir žaislų saugą. Trumpai tariant, atsekamumas yra tapęs gyvybiškai svarbia tiekimo grandinės dalimi.

Tačiau sėkmingai užtikrinti atsekamumą galima tik tuo atveju, jei jis remiasi visuotiniais standartais, kurie sudaro pagrindą aiškiems ir suprantamiems informacijos mainams tarp visų suinteresuotų šalių.

Štai čia ir prireikia GS1.

**Pasaulinis GS1
Atsekamumo
Standartas suteikia
galimybę automatizuoti
atsekamumą,
naudojant papildomas
technologijas.**

Pastaruosius 40 metų GS1 skyrė visuotinių tiekimo grandinės standartų kūrimui ir įgyvendinimui. GS1 standartai užtikrina efektyvų ir saugų produktų, paslaugų bei informacijos apie juos judėjimą tarp prekybos partnerių ir palengvina tarpusavio suderinamumą daugeliui pramonės sektorių.

Turėdama ilgametę patirtį ir būdama lydere, GS1 sukūrė Visuotinį Atsekamumo Standartą (GTS) tikėdamasi, kad jis taps įmonių, kurioms reikalingas bet kokio pobūdžio atsekamumas, pripažintu standartu.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas suteikia galimybę atsekamumo sistemomis pasauliniu mastu naudotis tiek mažoms, tiek didelėms įmonėms visoje tiekimo grandinėje, nepriklausomai nuo to, kiek įmonių joje dalyvauja, ir kokios technologijos (brūkšniniai kodai, RFID, EDI, internetas ir kt.) pasirenkamos.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas yra standartas, skirtas verslo procesams. Jis buvo sukurtas GS1 visuotinių standartų valdymo proceso (GSMP) būdu, kai daugiau kaip 800 dalyvių iš Azijos, Europos ir Amerikos bendruomenė, kuri atstovauja mažmenininkus, tiekėjus, GS1 nares organizacijas ir sprendimų teikėjus įvairiose pramonės šakose, suvienija savo pajėgas. Siekiant turėti bendradarbiavimo platformą ir užtikrinti tinkamą bei būtiną standarto priežiūrą ir vystymą, buvo sukurta atsekamumo verslo reikalavimų grupė (BRG).

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas nekonkuruoja su kitais tarptautiniais standartais, tokiais kaip ISO, CIES Visuotinė maisto saugos iniciatyva (GFSI), Britanijos mažmenininkų konsorciumo (BRC) Visuotiniu maisto standartu, Maisto rinkodaros instituto (FMI), GLOBAL GAP bei įvairiais ekologiško maisto sertifikavimo standartais. Iš esmės, GS1 padeda įmonėms atitikti tokių standartų reikalavimus, suteikdamas priemones, padedančias pasiekti pageidaujamą atsekamumo lygį, ir paaiškinimus, kaip jas naudoti.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas suteikia galimybę taikyti atsekamumo programas ir paslaugas daugelyje gyvenimo atvejų.

GS1 visuotinis
atsekamumo
standartas yra raktas
į tiekimo grandinės
matomumą nuo pat
prekių priėmimo iki
jų paskirstymo.

Galimybė stebėti ir sekti prekes bei su jomis susijusią informaciją ir galimybė greitai reaguoti į rinkos poreikius yra raktas į sėkmingą ir efektyvų šiuolaikinės logistinės tiekimo grandinės valdymą.

Gamintojai, logistikos paslaugų teikėjai ir mažmenininkai susiduria su daugybe naujų iššūkių, tokių kaip naftos kainų svyravimas; būtinybė išlaikyti auštą paslaugų lygį turint mažesnes atsargas; vis sudėtingesnė ilga tiekimo grandinė, reikalaujanti tikslesnio gamybos planavimo, atidesnio stebėjimo ir efektyvesnio logistikos laiko planavimo nuo žaliavų iki prekės vartotojo namų; aukštesni nei kada anksčiau vartotojų poreikiai kokybei ir saugai; išaugę reglamentuojančių institucijų reikalavimai greitai ir efektyviai atsakyti į visus klausimus apie kiekvieną bet kurio produkto sudedamąją dalį; reikalavimai reaguoti nedelsiant, keliami mūsų „visada prisijungusio (always-connected)“ aukštųjų technologijų pasaulio.

Trumpai tariant, gamintojams, logistikos paslaugų teikėjams ir mažmenininkams tiekimo grandinės operacijose reikalinga nuolatinė prieiga prie verslui svarbios informacijos apie produktus. Jiems reikalinga visuotinio stebėjimo ir atsekimo galimybė, leidžianti sekti prekes realiu laiku.

Jiems reikalingos specialios programos ir paslaugos, veikiančios GS1 visuotinio atsekamumo standarto dėka.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas (GTS) suteikia pagrindą labiau integruotų sistemų, galinčių maksimaliai padidinti tiekimo grandinės efektyvumą, kūrimui, tokiu būdu mažinant nesaugių ar nekokybiškų prekių gamybą ir platinimą. Šis standartas yra raktas į tiekimo grandinės matomumą nuo prekių priėmimo iki paskirstymo.

Atsekamumo programos padeda stebėti ir atsekti įvairius objektus, nuo didžiulių konteinerių iki mažų paketų ar laiškų; tokiu būdu šios programos gali prisidėti prie logistikos ir muitinės srautų saugumo didinimo.

**GS1 Visuotinis
Atsekamumo
Standartas gali
būti gyvybiškai
svarbus iškilus
problemai ir kai
maisto produktus
prireikia susigražinti.**

Iš kur atkeliauja maistas, kurį mes valgome? Kaip jis patenka į parduotuves? Kokį kelią jis nueina iki tol? Ar maiste yra komponentų, kuriems galite būti alergiški jūs ar jūsų vaikai?

Gebėjimas greitai ir tiksliai atsakyti į šiuos klausimus slypi produktų atsekamumo taikomosiose programose ir sistemose.

Norint, kad atsekamumo sistemos tinkamai veiktų, turi būti pasiekama visa informacija apie tai, kas vyksta kiekviename produktų kelio etape, nuo ūkio iki jūsų virtuvės stalo. Vis ilgėjant pasaulinėms tiekimo grandinėms ir didėjant gamybai pagal užsakymą, atsekti produktus nuo tiekimo grandinės pradžios iki pabaigos tampa vis sudėtingiau.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas (GTS) suteikia galimybę maisto atsekamumo sistemoms veikti pasauliniu mastu, nesvarbu, kiek įmonių jose dalyvauja ar kiek valstybinių sienų kertama, maistui ir maisto ingredientams keliaujant visą kelią nuo tiekimo grandinės pradžios iki vartotojo.

Atsekamumas ypač svarbus, kai atsitinka kas nors blogo ir maisto produktus privaloma susigrąžinti. GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas čia gali suvaidinti gyvybiškai svarbų vaidmenį: kadangi remiamasi visuotiniais standartais, apimančiais visą tiekimo grandinę, užtikrinama greita prieiga prie tikslios informacijos apie produktą, kas leidžia greitai pašalinti nesaugius produktus iš rinkos.

Tikriausiai dar svarbiau, kad GS1 standartai palengvina produktų kokybės vertinimą ir atsargų valdymo tikslumą, kas padeda kaip galima labiau mažinti produktų atšaukimo poreikį.

Atsekamumo sprendimai, kuriais leidžia pasinaudoti GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas, suteikia puikų būdą užtikrinti maisto produktų atitiktį tam tikriems žmonių religinių įsitikinimų reikalavimams arba pagarbą jų pasirinktam gyvenimo būdui.

Vis daugiau žmonių renkasi tam tikrus etinius standartus atitinkančius maisto produktus. Egzistuoja įvairūs produktų žymėjimo tipai, užtikrinantys, kad jais paženklintas maistas atsirado laikantis teisingos, atsakingos ir tvarios prekybos praktikos.

Milijardai įvairių tikėjimų žmonių laikosi tam tikrų religinių principų, reikalaujančių užtikrinti, kad maistas namie ir maitinimo įstaigose, kuriose jie valgo, ruošiamas laikantis tam tikrų normų ir principų. Iš tikrųjų, reikalavimus turi atitikti ne tik patys maisto produktai, bet ir patalpos, kuriose ruošiamas maistas (restoranai, kavinės, konditerijos parduotuvės, greitojo maisto restoranai, skerdyklos ir t.t.), o taip pat ir maistui ruošti naudojami reikmenys.

Visame pasaulyje kuriasi įvairiausios organizacijos, sertifikuojančios, kad maistas ir maisto ruošimo patalpos atitinka „halal“, „košer“ reikalavimus, yra natūralūs ar ekologiški. GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas gali palengvinti jų darbą.

Tie patys dalykai svarbūs griežtiems vegetarams ir veganams: aišku, kad mėsos kepsnys neatitinka jų pasirinkto gyvenimo būdo, tačiau daugelio kitų pagamintų maisto produktų sudėtyje taip pat gali būti mėsos ar kitų gyvūninės kilmės produktų. Naudojant GS1 GTS, gali būti sukurti atsekamumo sprendimai, padėsiantys užtikrinti vartotojus, kad perkami produktai visiškai atitinka jų pageidavimus.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas užtikrina vartotojus, kad maistas atitinka jų religinius įsitikinimus, yra vegetariškas ar ekologiškas.

**Standartais pagrįsta
atsekamumo
sistema yra pagrindinė
priemonė, užtikrinanti
didesnę pacientų
saugą ir pagerinanti
priežiūros kokybę.**

Ligoninės ir kitos sveikatos priežiūros įstaigos yra labai sudėtinga aplinka, kurioje nuolat turi būti skiriamas didelis dėmesys pacientams.

Tačiau gydytojai ir slaugytojai yra tik žmonės, kurie, deja, daro klaidų. Kartais pacientui paskiriama neteisinga vaistų dozė, netinkamas vaistas arba panaudojamas netinkamas medicinos prietaisas. Kartais skiriama teisinga tinkamo vaisto dozė, tinkama įranga... tačiau ne tam pacientui.

Dėl gydymo vaistais klaidų žmonės kasdien miršta ar tampa neįgaliais. Medicinos sektorius sunkiai dirba, kad, kiek tik įmanoma, tokių klaidų išvengtų.

Atsekamumo sistemos įdiegimas yra pagrindinė priemonė, užtikrinanti didesnę pacientų saugą ir pagerinanti priežiūros kokybę.

Atsekamumo sistemos, pagrįstos visuotiniais standartais, tokiais kaip GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas, leidžia patikrinti medicininius produktus ir nustatyti jų autentiškumą visoje pasaulinėje sveikatos priežiūros tiekimo grandinėje, taip padidinant jos efektyvumą, kartu pagerinant tiekimo grandinės saugą ir vientisumą.

GS1 Sveikatos priežiūrai (angl. GS1 Healthcare) yra savanoriška pasaulinė sveikatos priežiūros naudotojų grupė, kurios aktyvūs nariai yra dalyviai iš viso pasaulio, atstovaujantys visus sveikatos priežiūros sektorius: vaistų bei įrangos platintojai, reglamentuojančios institucijos, vaistų ir medicinos prietaisų gamintojai, pramonės įmonių asociacijos, ligoninės, gydytojai, akademinės bendruomenės, sveikatos apsaugos ministerijos ir didmenininkai.

2007 m. gruodžio mėnesį GS1 Healthcare įsteigė darbo grupę „Atsekamumas sveikatos priežiūros sektoriuje“. Iš pradžių šį darbo grupę visą dėmesį skyrė Visuotinio Atsekamumo Standarto, skirto sveikatos priežiūrai (GTSH) kūrimui, remiantis GS1 Visuotiniu Atsekamumo Standartu.

Šiuo metu GTSH yra patvirtintas standartas ir gali būti naudojamas kaip išeities taškas specialių reikalavimų nustatymui, tuo pačiu metu užtikrinant nuoseklų požiūrį ir bendrą pagrindinių principų supratimą. Sekantis žingsnis yra GTSH įgyvendinimo gairių kūrimas.

**GS1 Atsekamumo
Standartas Sveikatos
Priežiūrai gali
smarkiai apsunkinti
padirbinėtojų patekimą
į sveikatos priežiūros
tiekimo grandinę.**

Padirbtos rankinės ir laikrodžiai yra problema. Tačiau padirbti vaistai yra *labai rimta* problema.

Šimtuose pasaulio vietų pagrindinės laboratorijos iš cukraus, vaško ar dar blogesnių dalykų gamina netikras tabletes, atrodančias visiškai taip pat, kaip tikrosios; kiti padirbinėtojai gamina cukraus kiekio kraujyje nustatymo juosteles, kurios yra tik paprastas popierius ir dažai. Padirbinėjimas yra tapęs tokiu rafinuotu, kad kartais net įmonės, kurių produktai buvo padirbti, atskiria originalius gaminius nuo klastočių tik atlikus cheminius tyrimus.

Nepaisant didelių sveikatos priežiūros sektoriaus pastangų, tokie beverčiai ar netgi pavojingi produktai pasiekia rinką.

Padėti gali GS1 Atsekamumo Standartas Sveikatos Priežiūrai (GTSH), sukurtas remiantis GS1 Visuotiniu Atsekamumo Standartu. Unikalioms identifikacijos kiekvienai vaistų pakuotei įvedimas atsekamumo ir autentiškumo nustatymo sistemose smarkiai apsunkins padirbinėtojų patekimą į sveikatos priežiūros tiekimo grandinę.

Ir, savaime suprantama, mūsų pastangos išvengti padirbinėjimo sveikatos priežiūros sektoriuje suteikia puikias galimybes padėti kitoms pramonės šakoms, kurių produkcija, tokia kaip kosmetika, elektronikos prekės, automobilių detalės, taip pat dažnai padirbinėjama.

Priimdami sprendimą pirkti, investuotojai ir vartotojai vis dažniau atsižvelgia į įmonės indėlį saugant aplinką.

Vyriausybės taip pat vis labiau remia tvarią plėtrą: pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės vyriausybė iškėlė tikslą perdirbti 70 proc. visų vartotojų pakuočių atliekų.

Tačiau greta naujų teisės aktų ar besikeičiančių vartotojų lūkesčių, gausėja įrodymų, kad tvarumo strategija taip pat didina kompanijos vertę akcininkams ir duoda teigiamą finansinę grąžą. Tvarumas sparčiai tampa labai svarbia verslo strategija.

Mažmenininkai ir gamintojai bendradarbiaudami gali pasiekti veiksmingo ir efektyvaus tvarumo, ypač duomenų valdymo srityje. GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas tokį bendradarbiavimą gali padaryti sklandų ir lengvą.

Naudodamos GS1 GTS standartu pagrįstas programas, įmonės gali išvengti energijos švaistymo ir lengviau priimti teisingus sprendimus dėl transportavimo ir logistikos. Jos gali optimizuoti atliekų tvarkymą ir perdirbimą, gali geriau kontroliuoti gamybą ir tiekimą bei gauti naudos iš aiškumo, kurį suteikia standartai.

**Tvarumo
strategija gali
padidinti vertę
akcininkams ir
duoti teigiamą
finansinę grąžą**

Paraginti rinkėjų ir skatinami savo pačių susirūpinimo dėl saugos, Europos ir Jungtinių Valstijų įstatymų leidėjai rengia įstatymus, reikalaujančius įvairaus produktų atsekamumo laipsnio, ypač maisto pramonėje ir sveikatos priežiūros srityje.

Šie nauji norminiai reikalavimai sąlygoja didesnį, nei kada nors anksčiau atsekamumo poreikį.

Įmonėms reikalingos sistemos, padėsiančios užtikrinti atsekamumą nuo tiekimo grandinės pradžios iki pabaigos, pateikiančios aiškią informaciją ir tikslią produktų bei paslaugų, vietų ir visų tiekimo grandinės dalyvių identifikaciją.

GS1 Visuotinis Atsekamumo Standartas suteikia galimybę tokių sistemų kūrimui. Jis užtikrina visų prekybos partnerių atsekamumo sistemų suderinamumą ir leidžia tiekimo grandinėje išvengti atsekamumo pertrūkių. Šio standarto pagrindu verslo įmonėms užtikrinamas atsekamumas, kontrolė realiu laiku, išorinių organizacijų ir reglamentuojančių institucijų nustatytų reikalavimų vykdymas, tuo pačiu metu didinant efektyvumą ir pelningumą.

**Norminiai
reikalavimai sąlygoja
atsekamumo poreikį**

**GS1 gali padėti
pramonės sektoriams
sukurti atsekamumo
taisykles ir gerąją
praktiką, pritaikytą
konkrečioms jų
poreikiams**

GS1 padeda įvertinti ir įdiegti

Egzistuoja platus GS1 Visuotiniu Atsekamumo Standartas paremtų taikomųjų atsekamumo programų ir paslaugų pasirinkimas. Kadangi GS1 GTS nepriklauso nuo atskirų technologijų, naudotojai gali diegti taikomąsias programas ir paslaugas, kurios gali apimti visą GS1 standartų spektrą, įskaitant GS1 identifikatorius, GS1 brūkšninius kodus, GS1 eCOM, GS1 EPCglobal ir GS1 GDSN.

Remiantis GS1 GTS yra nustatyti keli konkretūs privalomieji reikalavimai standartais pagrįstai atsekamumo sistemai:

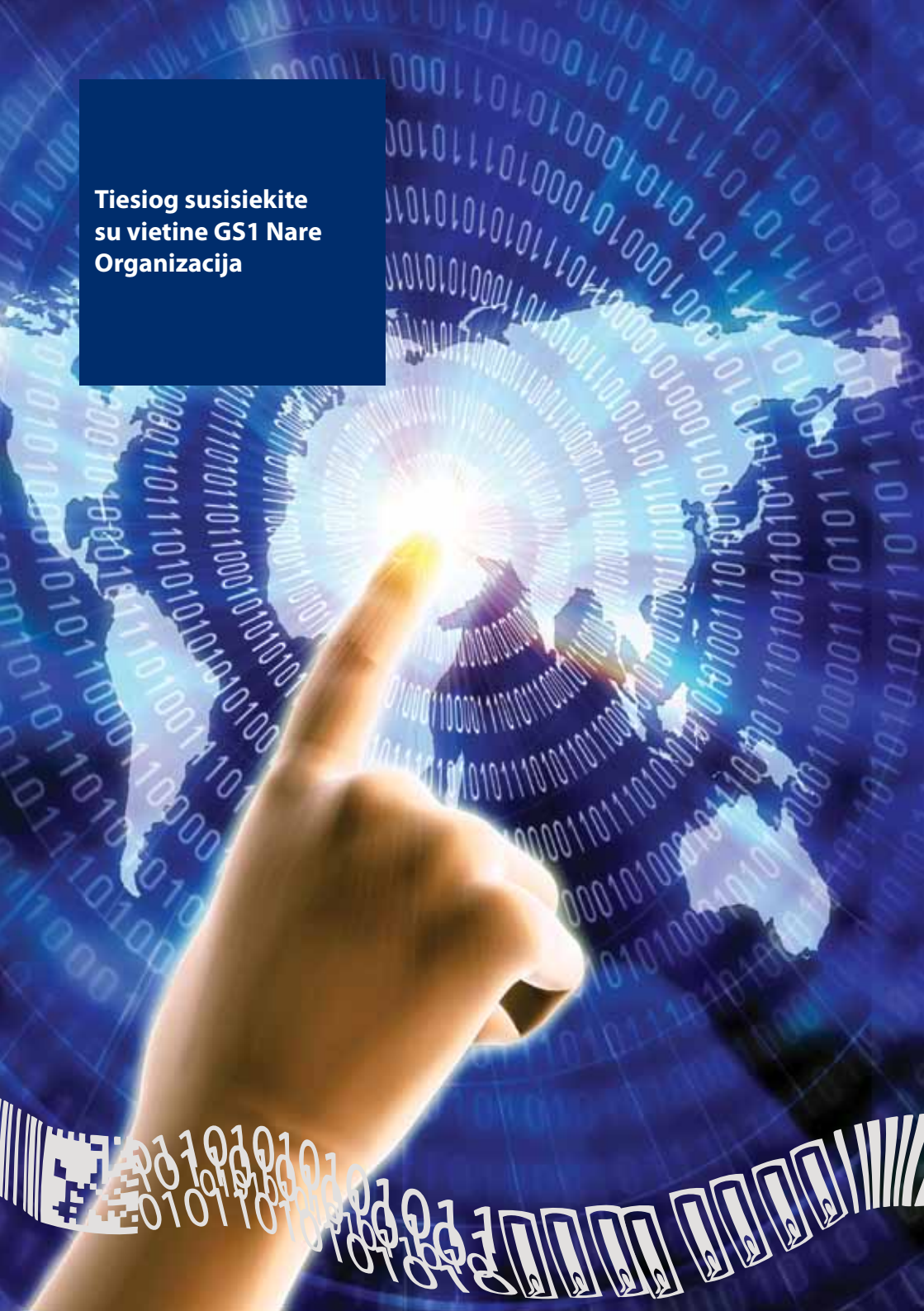
- Visi sekami produktų/paslaugų vienetai turi būti identifikuoti atitinkamais GS1 identifikatoriais, kai tik produktas/paslauga sukuriamas.
- Identifikacija turi likti su preke arba ant jos viso naudojimo metu.
- Visos fizinės vietos visoje tiekimo grandinėje turi būti identifikuotos atitinkamais GS1 identifikatoriais.
- Duomenys apie produktus ir jų fizinį srautą nuskaitomi ir jais, kaip susitarta tarp tiekimo grandinės partnerių, dalinamasi (pvz. per GDSN, DESADV, EPCIS).

Prekybos partneriai ar pramonės sektoriai savo nuožiūra nustato savo atsekamumo sistemų tikslumo ir detalumo lygį; naudodami GS1 Visuotinį Atsekamumo Standartą, jie gali susikurti konkrečias atsekamumo taisykles pritaikytas jų unikaliems poreikiams.

Kitas būdas, kuriuo GS1 padeda įmonėms vykdyti jų atsekamumo programas, yra **Visuotinė Atsekamumo Atitikties Programa**. Ši programa suteikia metodiką ir priemones, reikalingas esamų atsekamumo sistemų tikrinimui ir vertinimui, grįstas GS1 Visuotiniame Atsekamumo Standarte bei kituose tarptautiniuose standartuose, tokiuose kaip ISO ir maisto saugos standartai, apibrėžtais procesais..

Visuotinė Atsekamumo Atitikties Programa suteikia prekių ženklų savininkams galimybę pasitelkti nepriklausomą šalį esančioms atsekamumo sistemoms įvertinti arba padėti sukurti naują sistemą. Ši programa suteikia priemones, galinčias užtikrinti, kad atsekamumo sistema tenkina minimalius pramonės atsekamumo reikalavimus, apibrėžtus GS1 Visuotiniame Atsekamumo Standarte.

**Tiesiog susisiekite
su vietine GS1 Nare
Organizacija**

Ar norite, kad jūsų gaminami ekologiški maisto produktai būtų sertifikuoti?
Ar galvojate apie atsekamumo ir stebėjimo programų diegimą jūsų įmonėje?

Kreipkitės į vietinę GS1 Narę Organizaciją!

GS1 Narių Organizacijų vietinės rinkos išmanymas ir patirtis leidžia taikyti GS1 Visuotinio Atsekamumo Standartą lokaliai. GS1 narės organizacijos teikia paramą neutralių ir visuotinių GS1 standartų klausimais, reikalingą verslo įmonėms ir organizacijoms pritaikant juos savo sektoriuose ir konkrečioms poreikiams bei sklandžiai ir sėkmingai juos diegiant.

111 Narių Organizacijų visame pasaulyje gali:

- įvertinti jūsų esamą atsekamumo sistemą arba jūsų planus tokią sistemą įdiegti;
- pateikti išsamius duomenis apie visas GS1 taisykles ir standartus;
- rengti mokymus įvairiais atsekamumo klausimais;
- teikti pagalbą telefonu ar gyvai, atsakant į jūsų klausimus
- padėti diegiant atsekamumo sistemas

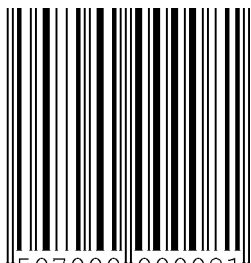
Taip pat kviečiame prisijungti prie mūsų Verslo Reikalavimų Atsekamumui grupės (BRG): mums reikalingas jūsų indėlis, kad užtikrintume mūsų darbo atitikimą jūsų sektoriaus bei jūsų įmonės poreikiams.

Mūsų kontaktus rasite:

www.gs1lt.org/lt/top/kontaktai/gs1-lithuania/

Apie GS1 visuotinį atsekamumo standartą ir apie tai, kaip galime jums padėti įvertinti ir įgyvendinti atsekamumo programas, skaitykite:

<http://www.gs1.org/traceability/>

9 507000 000081

GS1 AISBL

Blue Tower

Avenue Louise 326, b10

B-1050 Brussels, Belgium

T +32 (0)2 788 78 00

F +32 (0)2 788 78 99

contactus@gs1.org

www.gs1.org